

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З КУРСУ «СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ БІЗНЕСУ»

Завдання 1.

Тема: Концептуальні основи розвитку соціальної відповідальності бізнесу

План

1. Соціально-економічні умови розвитку соціальної відповідальності бізнесу.
2. Підходи до розуміння сутності соціальної відповідальності бізнесу.
3. Зміст, принципи і основні критерії соціальної відповідальності бізнесу.
4. Моделі соціальної відповідальності бізнесу.
5. Вітчизняний досвід становлення соціальної відповідальності бізнесу.

Література:

1. Вступ до соціальної роботи : навчальний посібник / за заг. ред. Т. І. Бутченка, А. О. Ярошенко. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2014. 120 с.
2. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
3. Степанова А. Корпоративна соціальна відповідальність: весняні кейси. https://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ002168
4. Шавкун І.Г. Соціальна відповідальність бізнесу : навчальний посібник для студентів факультету менеджменту денної та заочної форм навчання / І.Г. Шавкун, Я.С. Дибчинська. Запоріжжя : ЗНУ, 2013. 120 с.
5. Mintzberg H. Structure in five: Designing Effective Organizations. Washington: Pearson, 1993. 312 p.

Заняття 2.

Тема: Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.

План

1. Взаємодія суспільства, влади і бізнесу на регіональному рівні.
2. Інструменти реалізації соціальних регіональних програм .
3. Стратегія взаємодії з територіальними громадами.
4. Співпраця бізнесу і неурядових організацій.

Література:

1. Вступ до соціальної роботи : навчальний посібник / за заг. ред. Т. І. Бутченка, А. О. Ярошенко. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2014. 120 с.
2. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
3. Степанова А. Корпоративна соціальна відповідальність: весняні кейси. https://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ002168

4. Шавкун І.Г. Соціальна відповідальність бізнесу : навчальний посібник для студентів факультету менеджменту денної та заочної форм навчання / І.Г. Шавкун, Я.С. Дибчинська. Запоріжжя : ЗНУ, 2013. 120 с.

5. Mintzberg H. Structure in five: Designing Effective Organizations. Washington: Pearson, 1993. 312 p.

Заняття 3.

Тема: Соціальна відповідальність бізнесу в роботі організації

План

1. Менеджмент та соціальна відповідальність бізнесу.
2. Відповідальність як функція менеджменту .
3. Організація відповідальності як фактор ефективності менеджменту
4. Соціальна відповідальність та стратегічне управління компанією.
5. Соціальна відповідальність в умовах сталого розвитку компаній.
6. Впровадження соціальної відповідальності в організації.

Література:

1. Вступ до соціальної роботи : навчальний посібник / за заг. ред. Т. І. Бутченка, А. О. Ярошенко. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2014. 120 с.

2. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.

3. Степанова А. Корпоративна соціальна відповідальність: весняні кейси. https://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ002168

4. Шавкун І.Г. Соціальна відповідальність бізнесу : навчальний посібник для студентів факультету менеджменту денної та заочної форм навчання / І.Г. Шавкун, Я.С. Дибчинська. Запоріжжя : ЗНУ, 2013. 120 с.

5. Mintzberg H. Structure in five: Designing Effective Organizations. Washington: Pearson, 1993. 312 p.

Заняття 4.

Тема: Відповідальна поведінка компанії у ринкових відносинах

План

1. Соціально-відповідальний маркетинг.
2. Принципи добросовісної конкуренції.
3. Етична поведінка щодо контрагентів по бізнесу.
4. Екологічна відповідальність бізнесу.

Література:

1. Вступ до соціальної роботи : навчальний посібник / за заг. ред. Т. І. Бутченка, А. О. Ярошенко. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2014. 120 с.

2. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.

3. Степанова А. Корпоративна соціальна відповідальність: весняні кейси. https://msfz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/FZ002168

4. Шавкун І.Г. Соціальна відповідальність бізнесу : навчальний посібник для студентів факультету менеджменту денної та заочної форм навчання / І.Г. Шавкун, Я.С. Дибчинська. Запоріжжя : ЗНУ, 2013. 120 с.

5. Mintzberg H. Structure in five: Designing Effective Organizations. Washington: Pearson, 1993. 312 p.

Заняття 5.

Тема: Впровадження соціальної політики в компанії

План

1. Державно-правове регулювання соціального захисту на організації.
2. Моніторинг соціальних проблем на підприємстві: соціальний кластер.
3. SWOT-аналіз соціальної політики організації.

Література:

Васильєв В. В. Соціальна робота на підприємстві : навч. посіб. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2011. 424 с.

Генеральна угода, галузеві угоди, територіальні угоди. URL: <http://www.fpsu.org.ua/generalna-ugoda-galuzevi-ugodi-teritorialni-ugodi.html>.

Державний класифікатор соціальних стандартів і нормативів. URL: <https://www.msp.gov.ua/content/socialni-standarti.html?PrintVersion>.

Лепський М. А. Метод GSP-SPACE та SWOT/TOWS-аналіз : у геополітичних дослідженнях. #GS Геополітичні студії : робоча книга / Handbook #2. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2018. 96 с.

Заняття 6.

Тема: Робота з трудовим потенціалом компанії

План

1. Робоча сила, людський капітал, трудовий потенціал.
2. Трудовий колектив як соціальна група.
3. Соціальне управління в сфері праці.
4. Управління трудовою адаптацією в організації.
5. Стимулювання професійного росту працівників.

Література:

1. Вакуленко С. М. Соціологія праці : навч.-метод. посіб. реком. МОНУ. Київ : Знання, 2008. 262 с.

2. Васильєв В. В. Соціальна робота на підприємстві : навч. посіб. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2011. 424 с.

3. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/print>.

4. Соціальна робота на підприємстві : навч. посіб. / уклад. Т. В. Коляда. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. 125 с.

Заняття 7.

Тема: Планування соціального розвитку компанії

План

1. Соціальна стратегія у системі управління компанії.
2. Планування соціального розвитку компанії.
3. Роль ради трудового колективу на підприємстві.
4. Соціальний пакет: організаційно-правові аспекти.
5. Тімбیلдінг як складова соціальної сфери організації.

Література:

1. Васильєв В. В. Соціальна робота на підприємстві : навч. посіб. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2011. 424 с.
2. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання : підручник. Тернопіль : Економічна думка, 2001. 365 с.
3. Крізь вогонь, воду й фазу штормінгу : 5 стадій розвитку команди. URL: <https://indigo.co.ua/kriz-vogon-vodu-j-fazu-shtormingu-5-stadij-rozvitku-komandi/>.

Заняття 8.

Тема: Соціальна служба в організаційній структурі компанії

План

1. Організаційна діяльність і соціальне обслуговування.
2. Групування персоналу та розподіл повноважень.
3. Організаційна структура соціальної служби у виробничій сфері.
4. Сфери діяльності соціальних служб компанії.

Література:

1. Васильєв В. В. Соціальна робота на підприємстві : навч. посіб. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2011. 424 с.
2. Лукашевич М. П., Туленков М. В. Менеджмент соціальної роботи : Теорія і практика : навч. посіб. Київ : Каравела, 2007. 296 с.
3. Масюк О. П. Менеджмент соціальної роботи : курс лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра напряму підготовки «Соціальна робота». Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 95 с.
4. Селютін В. М. Управління персоналом : практикум : навч. посіб. Харків : ХДУХТ, 2018. 188 с.

Заняття 9.

Тема: Соціальний контроль в організації

План

1. Сутність і функції соціального контролю.
2. Типи та види соціального контролю.
3. Самоорганізація в роботі трудового колективу.
4. Методика «SCAMPER» для розв'язання соціальних проблем:

Робітники одного з підрозділів хімічного підприємства неодноразово заявляли про неналежні умови праці, скаржились на отруєння фарбами та на відсутність безпеки праці. Працівникам більше двох місяців повністю не виплачують заробітну плату. Тиждень тому з одним з робітників на крановій ділянці стався нещасний випадок, який спричинив часткову втрату здоров'я. Ця ситуація призвела до збільшення активності працівників і посилення протестів та заворушень. Вони почали італійський страйк і викликали на збори трудового колективу адміністрацію підприємства. Як би Ви повели себе на місці керівництва?

Література:

1. Васильєв В. В. Соціальна робота на підприємстві : навч. посіб. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2011. 424 с.
2. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
3. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV. Дата оновлення: 19.09.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text> (дата звернення: 29.06.2020).
4. Масюк О.П., Заїка О.В. Соціальне партнерство: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2022. 144 с.
5. Mintzberg H. Structure in five: Designing Effective Organizations. Washington: Pearson, 1993. 312 p.

Заняття 10.

Тема: Профспілка як гарант соціальної відповідальності бізнесу

План

1. Роль профспілки у захисті прав трудового колективу підприємства.
2. Порядок створення та реєстрації первинної профспілкової організації.
3. Профспілка як регулятор соціальної сфери на підприємстві.

Література:

1. Васильєв В. В. Соціальна робота на підприємстві : навч. посіб. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2011. 424 с.
2. Гусєва О.Ю., Воскобоева О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ. Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
3. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV. Дата оновлення: 19.09.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text> (дата звернення: 29.06.2020).
4. Масюк О.П., Заїка О.В. Соціальне партнерство: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Публічне управління та адміністрування» освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2022. 144 с.
5. Mintzberg H. Structure in five: Designing Effective Organizations. Washington: Pearson, 1993. 312 p.